

Vitazstvo Srdca

SVÄTÉ DETI

Rodina Panny Márie

2011 (IV) / č. 81

„Budte ako deti...“

Ani netušíme, aká veľká milosť je spojená s tým, keď sme ako deti.

Nielenže od Boha všetko očakávame, ale dostávame od neho aj takmer bezhraničnú odvahu. To, čo dieťa vlastní celkom prirodzene, to si musíme my dospelí opäť s námahou vydoberať. Preto sme pre toto číslo nášho časopisu zvolili tému Sväté deti.

Nech uvedené príklady pomôžu tým, ktorí majú na starosti výchovu detí.

Život Anny de Guigné, ktorú sme si vybrali spomedzi mnohých svätých, môže povzbudiť rodičov, ktorí si robia starosti kvôli charakteru a povahe svojich detí.

Na druhej strane sú deti pre nás často vzorom a pomáhajú nám v našom osobnom úsilí, keď chceme byť i v dospelosti Božími deťmi.

Ježišova výzva „Budte ako deti“ platí pre nás všetkých – či sme veľkí, malí, starí alebo mladí – pretože len keď sme pred Bohom deťmi, môžeme vojsť do nebeského kráľovstva. Blahoslavený pápež Ján Pavol II. vo svojom liste deťom napísal: „... Aké dôležité je dieťa v Ježišových očiach! Mohlo by sa dokonca povedať, že evanjelium je hlboko preniknuté pravdou o dieťati; mohlo by sa dokonca čítať vo svojom celku ako ‚Evanjelium dieťaťa‘. Veď čo to znamená: ‚Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva‘? Nedáva tu Ježiš dieťa ako vzor aj dospelým? V dieťati je čosi, čo nikdy nesmie chýbať tomu, kto chce vojsť do nebeského kráľovstva. Nebo je určené tým, čo sú jednoduchí ako deti, čo sú ako deti plní dôveryhodnej odovzdanosti, bohatí na dobrotu a čistí, nevinní. Iba títo môžu znova nájsť v Bohu Otca a stať sa aj oni, vďaka Ježišovi, takisto Božími deťmi.“

Toto ‚byť dieťaťom‘ nemá nič spoločné s naivitou alebo s detinskosťou a tiež neznamená, že ako dospelí by sme nemali používať rozum alebo by sme mali byť nesamostatní. A tiež to neznamená, že musíme byť nevinní a bez chýb. Keď nás Ježiš prosí, aby sme boli deťmi, tak to znamená: Budte ako deti – ony, aj keď robia chyby, dokážu sa napraviť. Byť dieťaťom znamená byť otvoreným pre Boha. Pre dieťa je charakteristická úplná závislosť od otca, od matky. Čo však v každodennom živote dospelého človeka znamená, že má žiť v závislosti od Boha? Vo vzťahu k Bohu sa môže táto závislosť prejavovať tak, že sa v srdci s Bohom rozprávame ako dieťa; povieme mu o svojich plánoch, o našich starostiach a radoostiach a jednoducho sa ho opýtame alebo ho poprosíme: „Nebeský Otče, dnes budem mať ťažký deň. Prosím, pomôž mi, aby som urobil správne rozhodnutia.“ „Bože, musím ísť k lekárovi. Bojím sa. Pomôž mi, keď mi lekár oznámi diagnózu.“ „Otče, potrebujeme byť. Kde ho máme hľadať? Pomôž nám. Dôverujeme ti a veríme v tvoju pomoc.“ Pán sa nám síce nezjaví, nebudeme počuť jeho hlas, sami sa budeme musieť snažiť, hľadať, namáhať sa, informovať sa, no vnútorne zakúsime jeho pomoc. A to možno pochopíme až neskôr.

Nasledujúci krátky príklad hovorí o tom, že Boh si praje, aby sme ho prosili. Nie preto, že by nám inak nepomohol alebo nechcel pomôcť, ale je to kvôli našej slobodnej vôli; Boh sa nám nechce vnucovať.

Otec sledoval svojho syna, ako sa zo všetkých síl snažil posunúť vázu s kvetmi. Chlapček sa namáhal, zhlboka sa nadýchol, snažil sa vázu posunúť, hneval sa, ale vázu neposunul ani o kúsok. „Použil si všetky svoje sily?“ spýtal sa ho otec. „Áno,“ odpovedalo dieťa. „Nie,“ odpovedal otec, „lebo si ma nepoprosil o pomoc.“

Čo všetko dieťa dokáže

V podstate všetko, o čo nás Pán Ježiš vo Svätom písme prosí alebo k čomu nás vyzýva, to dokáže aj dieťa. Je to pre nás veľká útecha; Pán Ježiš predsa nemôže na jednej strane žiadať: Budte ako deti... Musíte sa stať dieťaťom... a na druhej strane by išlo o veci, ktoré deti uskutočniť nedokážu. Dieťa žije v prítomnosti. Teší sa z maličkostí a dokáže žasnúť. Hľadá ochranu a bezpečie u mamy a u otca. Uvedomuje si svoju slabosť a zároveň je presvedčené o sile a veľkosti svojho otca. Vie prosiť o pomoc. Odpúšťa a prosí o odpustenie. Dieťa sa necháva obdarovať, dokáže milovať, ďakovať a chváliť Boha. Deti počúvajú Božie slovo. Práve deti sú súčasťou na to, aby prijali posolstvá od Boha, pretože deti zopakujú počuté bez toho, aby chápali význam slov. Kto bol najmladším dieťaťom, ktoré prijalo posolstvá od Boha? Malý Gilles. Dostal posolstvo pre pápeža. Gilles bol malý chlapec, ktorý mal pápežovi Piovi XII. odovzdať posolstvo od Panny Márie. (Viac sa o ňom dočítate na nasledujúcej strane.) A ako je to, keď ide o utrpenie, o bolesť? – Dieťa dokáže veľmi dobre utešovať a mať súcit, dokáže i spolutrpieť. Ježišova výzva v evanjeliu platí aj pre deti: Kto ma chce nasledovať, kto chce byť mojim učeníkom, nech zaprie sám seba, nech sa zriekne sám seba. Predovšetkým deti to dokážu až neuveriteľne dobre. Blahoslavený pápež Ján Pavol II. povedal pri blahorečení Hyacinty a Františka, že tieto deti prinášali obety, ktoré by sme aj u dospelého človeka nazvali heroickými. Dieťa dokáže z lásky obetovať svoj život.

*I*stá zdravotná sestra rozprávala svoj zážitok zo služby v nemocnici. Spoznala tam malé dievčatko. Líza mala veľmi zriedkavú a ťažkú chorobu. Ukázalo sa, že na jej uzdravenie existuje len jedna jediná možnosť: transfúzia krvi. A krv, ktorú mohla prijať, jej mohol darovať len jej päťročný braček. Ten totiž akoby zázrakom prekonal tú istú chorobu, a tak mal v tele protilátky.

Lekár malému chlapcovi všetko vysvetlil a opýtal sa ho, či by bol ochotný darovať krv svojej sestričke. Zdravotná sestra videla, ako na chvíľu zaváhal, potom sa zhlboka nadýchol a povedal: „Áno. Keď to Líze zachráni život, tak to urobím.“ Počas transfúzie krvi ležal vedľa svojej sestry a usmieval sa. Všetci sa usmievali, keď videli, že Líza sa zjavne lepšie cíti a že sa jej do tváre vracia farba. Vtom malý chlapec zbledol a prestal sa usmievať. Pozrel sa na lekára a roztrasene sa ho spýtal: „Začnem umierať už teraz?“ Nepochopil presne všetko, čo mu lekár predtým vysvetľoval, a myslel si, že svojej sestre musí dať všetku svoju krv a preňho to bude znamenať smrť. Teda bol ochotný obetovať svoj život za sestru. Dieťa dokáže všetko!

Ježiš sa stal dieťaťom

*D*eti boli, žiaľ, vždy podceňované a my ich niekedy tiež podceňujeme. Až Pán Ježiš daroval deťom ich hodnotu. Ježiš prišiel na tento svet, stal sa dieťaťom. Neskôr počas verejného účinkovania postavil dieťa doprostred, aby tak vyjadril to, čo je najdôležitejšie: ako je možné prijať Božie kráľovstvo a ako je možné sa doň dostať. Ježiš zavola dieťa a postavil ho do stredu. Tým nám pomáha pochopiť, že byť dieťaťom je ten stredobod, je to, k čomu musíme smerovať, aby sme sa mohli stať svätými. Nech nám v takomto zmysle nasledujúce stránky časopisu pomôžu stávať sa pred Bohom stále viac dieťaťom. Pretože byť Božím dieťaťom je moc. Vo Svätom písme čítame: „Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi“ (Jn 1,12). Je to teda moc, keď sme Božími deťmi. Vlastne je to tá najväčšia moc.

Tajomstvo dieťaťa

Pán Ježiš plný vďaky a radosti zvolal: „Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo.“ (Mt 11,25) A do stredu postavil dieťa a povedal: „Veru, hovorím vám: kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň.“ (Lk 18,17)

Dieťa je voči pôsobeniu milosti oveľa vnímavejšie ako dospelý človek. Jeho myslenie je ešte celkom čisté, neviazané logikou sveta a predsudkami. Je prirodzene otvorené pre nadprirodzené veci. Preto Boh nezriedka robí deti svojimi dôverníkmi a zjavuje im tajomstvá svojej lásky pre celý svet.

*S*pomeňme si na malého chlapca Gilla (čítaj Žil, pozn. prekladateľa). Gilles Bouhours sa narodil 27. novembra 1944 v Bergerac vo Francúzsku. Ako štvorročnému dieťaťu mu zjavila Panna Mária tajomstvo, že nezomrela, ale že bola s telom i dušou vzatá do neba. Toto posolstvo mal Gilles odovzdať Svätému Otcovi. S pomocou diecézneho biskupa sa mu to skutočne podarilo. Na súkromnej audiencii dňa 1. mája 1950 sa mohol osobne porozprávať s pápežom Piom XII.. Pre pápeža, ktorý sa po hlbokých biblicko-teologických štúdiách už predtým rozhodol vyhlásiť dogmu, boli slová dieťaťa jej definitívnym potvrdením. Ešte v tom istom roku slávnostne vyhlásil dogmu o Nanebovzatí Panny Márie. Panna Mária si vyvolila dieťa, aby pomohla pápežovi.

Dňa 30. septembra 1947 sa Panna Mária po prvýkrát zjavila sotva trojročnému Gillovi. V nasledujúcich jedenástich rokoch až do 15. augusta 1958 sa ukázala tomuto dieťaťu niekoľkokrát. Stretnutie s nadprirodzeným svetom v Gillovi vzbudilo veľkú túžbu po svätej Eucharistii. Neskôr cítil v sebe túžbu stať sa kňazom, „aby som Ježiša mohol dať do chleba.“ Tak ako to deti často robia, „slávil sväté omše“ a aj kázal. Rodičia si zapisovali jeho krátke detské kázne. V jednej z nich napríklad povedal: „Dobrý Pán Boh prebýva v našej duši, v bohostánku, v kostole, všade. Nikto by to nedokázal; no Pán Boh dokáže všetko.“ Želanie malého chlapca, stať sa kňazom, sa počas jeho života už neuskutočnilo. Dňa 26. februára 1960 v jeho 16. roku života si ho Pán povolal k sebe.

„Záchrana sveta Božou taktikou?“

Tak ako Boh svoj plán vykúpenia urobil závislým od odpovede Panny Márie, tak i dnes robí svoju milosť vykúpenia a záchranu celého ľudstva závislými od odpovede detských srdc. Nie je to nápadné, že v posledných desaťročiach sa Boh so záľubou obracia na deti so svojimi rozhodujúcimi posolstvami pre Cirkev a svet?

*V***Lurdoch** (1858) si Boh vyberá dievča, Bernadetu. Mnohí ju neprávom odsudzujú a považujú na jej vek za „zaostalú“. Je chorá, malá a nevedomá. Bernadeta je malá pastierka, ktorá nemôže prijať sväté prijímanie, lebo si nevie zapamätať odpovede z katechizmu. Na toto bezvýznamné 14-ročné dievča sa Panna Mária obracia a hovorí jej dojmavé slová: „Boli by ste taká dobrá a pri-

šli by ste na toto miesto šesťnásť po sebe nasledujúcich dní?“ „Boli by ste taká dobrá?“ Bernadeta sa rozplakala. „Mne, Bernadete, vyká Božia Matka?“ Zjavila sa jej ako *Immaculata*, hoci Bernadeta toto slovo nepozná a ani nechápe jeho význam. Boh chce prostredníctvom tohto dieťaťa vyzvať celé ľudstvo k modlitbe a k pokániu.

V **La Salette** (1846) vo Francúzsku prichádza Panna Mária tiež k dvom pastierikom – k Melánii a k Maximovi a hovorí o situácii medzi francúzskym ľudom a o situácii celého ľudstva. Predpovedá úpadok viery, ateizmus a materializmus, ktoré majú za následok strašné katastrofy a vojny.

Vo **Fatime** (1917) sa Panna Mária zjavuje trom deťom, ktoré nevedia ani čítať, ani písať; Františkovi, Hyacinte a Lucii. Položila im otázku: „*Chcete sa darovať Bohu? Ste ochotní prijať každú obeť a každé utrpenie, ktoré vám zošle, ako odčinenie za mnohé hriechy ... aby ste tak dosiahli obrátenie hriešnikov?*“ Deti sú slobodné. Rozmýšľajú. Stíchnu, pretože vo svojom vnútri chápu, že ide o niečo veľmi veľké. Potom odpovedajú: „*Áno!*“ Až teraz pokračuje Panna Mária: „*Dobre! Čoskoro budete musieť veľa trpieť, ale Božia milosť vám pomôže a dá vám silu, ktorú potrebujete.*“

Čo znamená slovo *dobře*? Je to odpoveď Panny Márie na ochotu detí, čím sa stáva dohoda právoplatnou – dohoda medzi Kráľovnou neba a sedemročným dieťaťom! A čo robí dieťa? Premýšľa nad všetkým ešte raz? Nie! To len my dospelí sa neustále na všetko vypytujeme. Často vravíme ,aj áno – aj nie, pretože nemáme ani odvahu, aby sme si stáli za naším ,nie. Deti však vyslovujú úplné ,áno.

Svätá Hyacinta z Fatimy

Dňa 13. mája 1917 sa zjavila Panna Mária prvýkrát trom pastierikom. Ihneď začali uskutočňovať prosby ,*krásnej Panej. Lucia, najstaršia z vizionárov, ktorá žila ako karmelitánka v Coimbre, rozpráva:*

„*K* keď sme nasledujúci deň došli na pastviny, Hyacinta sa posadila na kameň a rozmýšľala. ,*Hyacinta, pod' sa hrať!* ,*Dnes sa nechcem hrať.* ,*Prečo sa nechceš hrať?* ,*Pretože rozmýšľam. Pani nám povedala, že sa máme modliť ruženec a prinášať obety za obrátenie hriešnikov.* František rýchlo vynašiel dobrú obeť. ,*Darujme našu desiatu ovečkám a obetujme to, že nebudeme nič jesť.* O niekoľko minút boli naše zásoby rozdané. Od tohto dňa sa Hyacinta stala ,*nenásytnou* v prinášaní obiet.

O niekoľko dní sme tiež pásli ovečky. Bol krásny deň a slnko páliło. Boli sme smädní, no nemali sme ani kvapku vody. Zo začiatku sme to odvážne obetovali za obrátenie hriešnikov. Čoskoro sme to však už nevedeli vydržať, zašli sme do blízkej dediny a prosili sme o kúsok chleba a trochu vody. No František odmietol a aj Hyacinta vytrvala. ,*Túto obeť chcem priniesť za obrátenie hriešnikov.* Horúčava stále narastala. Cikády a svrčky spojili svoj spev s kvákaním žiab a vydávali neznesiteľný hluk. Vysilená a vysmädnutá Hyacinta na to reagovala: ,*Povedz cikádam a žabám, aby boli ticho. Veľmi ma bolí hlava!* František sa jej však opýtal: ,*Nechcela by si to vytrpieť za hriešnikov?* Dieťa si rukami zakrylo tvár a povedalo: ,*Áno, to chcem. Nech spievajú.*“

Raz nám dvaja kňazi rozprávali o Svätom Otcovi a prosili nás, aby sme sa zaňho modlili. Hyacinta sa opýtala: *„Kto je to Svätý Otec?“* Keď jej to kňazi vysvetlili, Hyacinta pocítila takú veľkú lásku k Svätému Otcovi, že vždy, keď ponúkala svoje obety Ježišovi, dodala: *„... aj za Svätého Otca.“* Neustále nám vravela:

„Keby som len mohla vidieť Svätého Otca! Prichádza sem tak veľa ľudí, no on nikdy.“ Tak plynul jeden deň za druhým.

*H*oci utrpenia pribúdalo, deti nosili v sebe stále väčšiu silu a radosť. Hyacinta nebola márnivá a samolúba, jej hnacou silou prinášať obety bola čistá láska k Bohu a k Panne Márii. Hyacinta a František ochoreli na zápal pľúc. František čoskoro na túto chorobu zomrel. Hyacinta sa dostala do nemocnice, kde na ňu čakalo naozaj veľké utrpenie.

„Ten dekrét mi vnukol sám Boh“

Vo svojej knihe „Eucharistia“ píše prelát Robert Mäder o mimoriadnej udalosti v živote pápeža Pia X. Raz, keď mal pápež za sebou namáhavý deň, unavený si vložil hlavu do dlaní. A práve vtedy mal víziu budúcnosti. Keď sa z nej prebral, začal písať dekrét o svätom prijímaní. Historicky je dosvedčené, že o dekréte svätého prijímania „Quam Singulari“ povedal: „Tento dokument mi vnukol sám Boh.“

*D*ňa 8. augusta 1910 zverejnil pápež Pius X., ktorý vošiel do povedomia ľudu ako pápež svätej Eucharistie, dekrét o svätom prijímaní detí. Znížil vek detí, ktoré môžu prijať prvé sv. prijímanie z dvanásť až štrnásť rokov na sedem. Napísal: *„Rozhodujúci vek pre svätú spoveď a sväté prijímanie je ten, keď dieťa začína samostatne myslieť.“*

Bol presvedčený o tom, že pravá obnova Cirkvi bude možná len v sile svätej Eucharistie. Táto obnova sa musí začať v srdciach detí. V dekréte sa píše:

„Nevinným deťom, ktoré držíme ďaleko od Krista, chýba akákoľvek potrava pre ich duchovný život, čo má nezriedka za následok, že mládež bez akejkoľvek účinnej pomoci sa dostane do rôznych osídí, stratí čistotu a oddá sa hriechu. A to ešte predtým, než okúsila sväté tajomstvá... Nemôžeme prehliadnuť, že strata prvotnej nevinnosti je veľmi polutovaniahodná. Dalo by sa jej možno zabrániť, keby už deti v ranom veku prijímali Eucharistiu.“

Z jeho detstva sa spomína príhoda, keď ako malý chlapec Giuseppe Sarto sám chcel prijať Kristovo telo, ale nemohol, lebo ešte nedovršil predpísaný vek 14 rokov. Keď prosil biskupa, aby mu to predsa len dovolil, biskup mu povedal: „Keď raz budeš pápežom, môžeš to zmeniť.“ Stalo sa...

*P*ápež Benedikt XV., nástupca svätého pápeža Pia X., vyzýva v roku 1916 počas prvej svetovej vojny všetky deti Európy, aby v duchu dekrétu *Quam Singulari* obetovali svoje sväté prijímania za pokoj: „Cez nevinnosť malých detí môžeme od veľkorysej dobroty nebeského Otca očakávať viac než skutkami pokánia dospelých. Keď sa pozerám na vás, milé deti, vnímam všemocnú, uzdravujúcu silu vašich modlitieb. Táto všemocná sila vám je daná v prvom rade vďaka vašej nevinnosti, ale aj kvôli vašej detskej slabosti. Keď vám už vaša nevinnosť a slabosť dáva takú veľkú moc, o koľko viac moci vám dá zvláštna a mimoriadna láska Pána Ježiša, ktorou vás on má rád! Preto som sa rozhodol, že tak ako keď človek pri stroskotaní siaha po záchranej doske, ja budem prosiť o Božiu pomoc prostredníctvom orodujúcej, všemocnej sily vašich detských modlitieb.“

*M*ožno si niektorí z nás pri prečítaní predchádzajúcich riadkov tejto dvojstrany položili otázku, aké podmienky musí spĺňať dieťa a čo musí vedieť na to, aby mohlo pristupovať k svätému prijímaniu. V Kódexe kanonického práva sa v kánone 913 a 914 môžeme dozvedieť, že na to, „aby sa najsvätejšia Eucharistia mohla vysluhovať deťom, vyžadujú sa od nich dostačujúce vedomosti a dôkladná príprava, tak aby primerane svojim schopnostiam chápali Kristovo tajomstvo a s vierou a nábožne mohli prijímať Pánovo telo.“

Deťom však nachádzajúcim sa v nebezpečenstve smrti možno vyslúžiť najsvätejšiu Eucharistiu, ak môžu rozoznať Kristovo telo od obyčajného pokrmu a prijímanie úctivo prijať. Je povinnosťou predovšetkým rodičov a ich zástupcov, ako aj farára postarať sa, aby sa deti po dosiahnutí používania rozumu náležite pripravili a čo najskôr sa po predchádzajúcej sviatostnej spovedi posilňovali týmto božským pokrmom...“

*O*hľadom podmienok veku do dnes platí to, čo napísal pápež Pius X.: „Rozhodujúci vek pre svätú spoveď a sväté prijímanie je ten, keď dieťa začína samostatne myslieť.“

Dňa 8. augusta 2010, pri príležitosti 100. výročia vydania dekrétu *Quam Singulari*, kardinál Antonio Cañizares Llovera, prefekt Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí, uviedol vo svojom článku pre *L' Osservatore Romano*: „Všetci, špeciálne deti potrebujú chlieb, ktorý zostúpil z neba, pretože aj duša sa potrebuje živiť. Nestačia naše vymoženosti, veda, technika, akokoľvek sú dôležité.“ Ďalej vyjadril, že práve deti sú vystavené mnohorakým ťažkostiam, sú obeťami krízy rodiny a práve preto ešte viac potrebujú toto stretnutie s Ježišom; v čase, keď deti dozrievajú ešte skôr ako v minulosti ... treba skôr uvažovať o možnosti posúvať hranicu veku smerom dole.

V praxi v našej krajine je vo väčšine diecéz zaužívané prvé sväté prijímanie pre žiakov tretieho ročníka, v rožňavskej diecéze druhého ročníka. Kanonický vek je dovŕšenie siedmeho roka dieťaťa. V jednotlivých diecézach je to niekedy rôzne, vždy v súlade s diecéznym biskupom.

Ježiš dáva seba samého

Blahoslavený Ján Pavol II. sa na konci Roka rodiny v roku 1994 obrátil svojím listom na deti na celom svete. Z jeho listu deťom vyberáme:

Drahí priatelia, ... nezabudnuteľné stretnutie s Ježišom je zaiste prvé sv. prijímanie, deň, na ktorý si treba spomínať ako na jeden z najkrajších dní života. Eucharistia, ktorú Kristus ustanovil v predvečer svojho utrpenia na Zelený štvrtok pri Poslednej večeri, je sviatosťou Nového zákona a je to najväčšia sviatosť. V nej sa Pán stáva pokrmom duší pod spôsobom chleba a vína. Deti ho prijímajú slávnostne po prvýkrát – práve pri prvom sv. prijímaní – a sú pozývané prijímať ho čo možno najčastejšie, aby ostali v dôvernom priateľstve s Ježišom.

Kto chce pristúpiť k svätému prijímaniu, musí najprv prijať krst. Krst je prvá a najpotrebnejšia sviatosť pre spásu. Krst je veľkou udalosťou! V prvých storočiach Cirkvi, keď krst prijímali predovšetkým dospelí, sa obrad končieval účasťou na Eucharistii a slávil sa tak, ako teraz pri prvom sv. prijímaní. Postupne, keď sa začal udeľovať krst predovšetkým novonarodeným – a to je prípad aj mnohých z vás, drahé deti, a preto si nepamätáte na deň svojho krstu, sa najslávnostnejším sviatkom stalo prvé sv. prijímanie. Každý chlapec a každé dievča katolíckej rodiny dobre pozná tento zvyk: prvé prijímanie sa prežíva ako veľký rodinný sviatok. V ten deň spolu s prvoprijímajúcim obyčajne pristúpia k Eucharistii rodičia, bratia, sestry, príbuzní, krstní rodičia, ba niekedy aj učitelia a vychovávatelia.

Deň prvého sv. prijímania je okrem toho veľkým sviatkom farnosti. Pamätám si, akoby to bolo dnes, keď som so svojimi rovesníkmi po prvýkrát prijal Eucharistiu v našom farskom kostole. Táto udalosť sa obyčajne zveční na rodinných fotografiách, aby sa na ňu nezabudlo. Také momenty všeobecne sprevádzajú človeka po celé roky. Keď sa po čase prezerajú fotografie, znova sa prežíva atmosféra tých chvíľ; vraciame sa k čistote a k radosti zo stretnutia s Ježišom, ktorý sa z lásky stal Vykupiteľom človeka.

Pre koľké deti v dejinách Cirkvi bola Eucharistia prameňom duchovnej sily, dakedy až hrdínskej! Ako nespomenúť napríklad svätých chlapcov a dievčatá, ktorí žili v prvých storočiach a ktorých ešte aj dnes poznáme a v celej Cirkvi ich uctieваме? Svätá Agnesa, ktorá žila v Ríme, svätá Agáta, umučená na Sicílii, svätý Tarzicius, chlapec právom nazývaný mučeníkom Eucharistie, lebo radšej zomrel, než aby vydal Ježiša, ktorého niesol so sebou pod spôsobom chleba. A tak medzi svätými a blahoslavenými v Cirkvi – počas celých storočí až po naše časy – nechýbajú deti, chlapci a dievčatá. Ako v evanjeliu Ježiš prejavuje deťom osobitnú dôveru, tak jeho Matka Mária venuje svoju materinskú starostlivosť práve malým. Pomyslíte si na Bernadetu z Lúrd, na deti z La Salette a v našom storočí na Luciu, Františka a Hyacintu z Fatimy.

Rozprával som vám o evanjeliu dieťaťa. Neprejavilo sa toto evanjelium v tejto našej dobe v duchovnosti svätej Terézie od Dieťaťa Ježiša? Je naozaj pravda, Ježiš a jeho Matka si často vybe-

rajú deti, aby im zverili veľké úlohy pre život Cirkvi a ľudstva. Spomenul som z nich iba niekoľko všeobecne známych, no koľko je tých iných, menej známych! Zdá sa, že Vykupiteľ ľudstva sa delí s nimi o starostlivosť o iných: o rodičov, o spoločníkov a spoločníčky. A čaká na ich modlitbu. Akú obrovskú moc má modlitba detí! Stáva sa vzorom pre samých dospelých: modliť sa s jednoduchou a úplnou dôverou znamená modliť sa tak, ako sa modlia deti. A prichádzam k dôležitému bodu tohto svojho listu: teraz na konci Roka rodiny, drahí mladí priatelia, chcem zveriť problémy vašej rodiny a problémy všetkých rodín na svete vašej modlitbe. A nielen to, odporúčam vám aj iné úmysly.

*P*ápež veľmi počíta s vašimi modlitbami. Musíme sa modliť spoločne a veľa, aby sa ľudstvo, ktoré tvoria miliardy ľudských bytostí, stávalo vždy viac Božou rodinou a mohlo žiť v pokoji. Na začiatku som spomenul nevýslovné utrpenie detí v tomto storočí a tiež to utrpenie, ktorým sú mnohé z nich naďalej i v tejto chvíli postihnuté. Koľko detí aj v týchto dňoch padá za obeť nenávisťi, zúriacej v rozličných krajinách na zemi...! Práve preto, keď uvažujeme o týchto udalostiach, ktoré naplňajú bolesťou naše srdcia, rozhodol som sa požiadať vás, drahé deti, chlapci a dievčatá, aby ste sa modlili za pokoj. Dobré viete, že láska a svornosť budujú pokoj, no nenávisť a násilie ho ničia. Vy sa inštinktívne vyhýbate nenávisťi a priťahuje vás láska. Pápež si je preto istý, že neodmietnete jeho žiadosť, ale spojíte sa s jeho modlitbou za pokoj vo svete s tým istým nadšením, aké sprevádza vaše osobné modlitby.

*List Svätého Otca deťom,
Vatikán 13. decembra 1994*

Anna de Guigné

1911 - 1922

*„Skutočne si kladím otázku, čo len bude z tohto dieťaťa,
keď je už teraz také náladové a tvrdohlavé.“*

*A*nnin otec si oprávnene robil starosti o svoju dcéru. Už u dvojročnej Anny sa veľmi silne prejavoval jej cholerický temperament, zlosť, žiarlivosť a tvrdohlavosť. „Mama, môžem pre sesternice natrhať kvety?“ „Môžeš. Ale nesmieš ísť blízko k úlu, to dobre vieš!“ Anna sa prechádza po záhrade, hľadá najkrajšie kvety a najviac sa jej páčia práve kvety pri úloch. Chce odtrhnúť aspoň jednu ružu. Ale práve na tej sedí včela.

„Chod' preč,“ strasie včelu z kvetu. Ale včela sa rýchlo vráti. Anna sa nahnevá: „Ty bezočivá včela!“ Vezme kvet aj so včelou a zovrie ho v ruke. Medzitým prilietajú ďalšie včely a sadajú si na Annin krk a ruky. Anna sa oháňa rukami sem a tam, ale nemôže sa od nich oslobodiť. Takto ju nájde vychovávateľka. Nahnevaná schytí dieťa a berie ho do domu. Anna stále krčovito drží zovretú päšť.

„Čo to máš v ruke? Otvor ju!“ prikazuje jej vychovávateľka.

Ale Anna nepočúva. „Ukáž, čo máš v ruke,“ energicky žiada mama. No Anna ešte pevnejšie zovrie päšť. Potom zrazu zatne zuby a položí kvietok s rozpučenou včelou na stôl. Trest nie je potrebný, lebo včela ju pichla a Annina ruka bolestivo puchne.

„Annin charakter nám robil veľké starosti.“ Annina matka

„Otcova smrť Annu úplne zmenila.“

Jej vychovávateľka Magdaléna Bassetová hovorí: „Môžem povedať, že otcova smrť spôsobila Annino obrátenie.“

Po vypuknutí prvej svetovej vojny musel Annin otec ako poručík horskej pechoty 2. augusta 1914 narukovať do armády. Už v prvom roku vojny bol trikrát zranený. Anna mala veľmi rada svojho otca. Aká to len bola pre ňu bolesť, vidieť ho zraneného!

Dňa 22. júla 1915 otec padol v bitke pri Lingenkopfe. Annina mama píše: „Pán Boh a otec jej vstúpili do srdca jemnocit, ktorým dokázala zmierňovať utrpenie iných. Malá Anna bola stále pri mne, robila mi spoločnosť a snažila sa ma utešovať. Mala vtedy iba štyri a pol roka.“

Po otcovej smrti začína Anna túžiť po nebi, pretože tam by mohla opäť stretnúť svojho milovaného otca. Aby potešila matku, prinášala malé obety a sama ustupovala do úzadia, aby dala prednosť svojim súrodencom.

„Chcem, aby bolo moje srdce pre Ježiša čisté ako ľalíka.“

Anna prejavovala stále silnejší záujem o náboženské veci, predovšetkým veľmi túžila prijať Pána Ježiša vo svätom prijímaní. Mama ju začala učiť katechizmus. Anna veľmi pozorne počúvala a dovolili jej chodiť aj na riadne hodiny katechizmu k rádovým sestričkám. Keďže má len päť rokov, na želanie biskupa sa podrobí preskúšaniu, ktorým biskup poveril istého pátra jezuitu. Anna odpovedala na všetky otázky bez zaváhania. Páter sa jej pýtal:

„Ktoré sú tvoje hlavné chyby?“ „Pýcha a neposlušnosť. Treba hneď a rýchlo poslúchať, pretože aj Ježiš tak poslúchal a ešte aj poslúcha.“ „Kedy poslúcha?“ „Pri svätej omši, vo chvíli premenenia.“ „Pri akých slovách poslúcha?“ „Keď kňaz hovorí: Toto je moje telo, toto je moja krv.“

Páter žasne nad Anninými odpoveďami. Dňa 26. apríla 1917 nastal vytúžený deň prvého svätého prijímania. Slávnosť sa konala v kláštornej kaplnke v Cannes; tu Anna po prvýkrát mohla prijať Pána vo svätej Eucharistii. Na malý papierik si napísala predsavzatie z dňa prvého svätého prijímania:

*„Môj malý Ježiš, milujem Ťa!
A aby som ti urobila radosť,
dávam si predsavzatie,
že chcem vždy poslúchať.“*

Obrátenie pána Ľudovíta

S prijatím svätého prijímania je Annina láska a horlivosť ešte ohnivejšia, jej rozhodnosť stále pevnejšia. Pre Annu bolo najdôležitejšie zachraňovať duše. Hovorí o tom aj nasledovná udalosť.

Zdravotná sestra Františka prichádzala práve z návštevy starého pána Ľudovíta. Už roky nebol na svätej spovedi a neprijal sväté prijímanie. Hoci je ťažko chorý, kňaza nechce ani vidieť. Sestra Františka sa sťažovala Anninej vychovávateľke. Vtedy sa do rozhovoru zapojila Anna: *„Keby som bola väčšia, nejako by som ho presvedčila, že sa musí obrátiť. Ale on dieťa určite nebude počúvať.“* Sestra Františka na to odpovedá: *„On nepočúva ani rady dospelých. Tu pomôže iba jedno: modlitba a obety.“* Vtedy Anna pochopí. *„Ó, keď ide iba o to, tak potom sa mi podarí obrátiť ho.“* S celým srdcom začína Anna rôzne obety a vyzýva aj svojich súrodencov, aby jej v tom pomáhali. Založí si dokonca nový zošit, do ktorého si každú obeť zapisuje. O jej snahe raz jej teta povedala: *„Ó, keby si ju len bola videla bojovať. Snažila sa ovládať, aby Pánu Bohu nespôsobila bolesť. V tvári bola celá červená a zatínala päsť, len aby bola ‚dobrá.‘“* Anna sama hovorí o svojom boji: *„A predsa – je to na zúfanie! Vedela by som prasknúť od hnevu!“* Ale nehnevá sa, svoj hnev ovláda.

Keď išli jedného dňa s matkou po dedine a prechádzali okolo kostola, Anna navrhla: *„Mama, poďme sa na chvíľu pomodliť do kostola za Ľudovíta.“* Matka súhlasí. No cestou domov je Anna stále ustarostená: *„Mama, keď starý Ľudovít zomrie bez spovede, pôjde do pekla? Poďme ešte raz do kostola a pomodlime sa zaňho, aby sa vyspovedal.“* Potom sa matka ešte dvakrát musela vrátiť s Annou do kostola, aby sa pomodlili za ťažko chorého Ľudovíta.

Nasledujúceho dňa sa Anna dozvedela, že Ľudovít zomrel. Dovolil, aby za ním prišiel kňaz a vyslúžil mu sviatosť. Anna je od radosti celá bez seba. Už sa nedá zastaviť. Keď počuje o nejakom hriešnikovi, začne sa za neho obetovať a modliť. Neznechutí ju ani to, keď hneď nevidí výsledok.

„Matka, celkom sa ti odovzdávam.“

Je päť dní pred Vianocami 1921. Už niekoľko dní leží Anna v posteli so zápalom mozgových blán. Pre bolesti hlavy a chrbta už nemôže ani spať. Každý pohyb, každé slovo, dokonca aj pokojné ležanie jej spôsobuje bolesti.

„Včera som dostala list od tvojej tety, Anna. Prosi ťa, aby si obetovala hodinu svojho utrpenia za jedno dievča, ktoré potrebuje tvoje modlitby a obety,“ odovzdáva mama Anne prosbu. „S radosťou to urobím, ale až zajtra, lebo dnes mám už všetky hodiny obsadené,“ odpovedá Anna.

Anne sa zo dňa na deň ťažšie dýcha, lebo ochrnutie napadlo dýchacie svaly. V noci z 13. na 14. januára 1922 je Anna úplne vysilená. Viackrát sa modlí zasvätenie: „Ó, Pani moja, Matka moja, tebe sa celkom odovzdávam...“ Z posledných síl sa pozrie ešte raz na svoju matku a potom navždy zavrie oči. Je ráno 14. januára 1922, päť hodín a dvadsaťpäť minút.

Keď bol v roku 1933 otvorený jej hrob, Annino telo našli neporušené. Na jej príhovor sa stali a podnes dejú mnohé zázraky. Jej telo je pochované na cintoríne v Annecy-le-Vieux. Dňa 3. marca 1990 ju pápež Ján Pavol II. vyhlásil za ctihodnú.

(prevzaté a preložené podľa nemeckého originálu: WIHLER Albert, Nichts ist schwer, wenn man Gott lieb hat, Mníchov, 1981)

„Srdce malých detí.

Nie je snáď stvorené na to, aby sa modlilo a milovalo?

Prečo je len málo takých, ktorí sa modlia? Modlitba detí je predsa všemohúca.

Nie je nič krajšieho, čo vystupuje k Bohu, ako modlitba detí.

Viaceré deti zjednotené v modlitbe činia zázraky.

Matky, urobte všetko preto, aby sa vaše deti rady modlili,

a Boh vo vás nájde svoju svätosť. Buďte si isté,

že anjeli sa modlia uprostred vašich detí a prosia spolu s nimi.“

Marta Robinová